

Týždeň od 15. do 21. septembra 2019

MILOVAŤ MILOSRDENSTVO

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Mat 6,25–33; Jak 1,5–8; 2,15.16; Iz 52,7; 1Ján 3,16–18; Iz 58,1–10

ZÁKLADNÝ TEXT

⁴Úprimným zasvitne svetlo v tme, veď Boh je milostivý, milosrdný a spravodlivý. ⁵Dobrý je ten, čo sa zľutúva, požičiava a spravuje veci rozvážne... (Žalm 112,4.5)

Ukázali sme si už, že Biblia je plná zanietených textov, ktoré opisujú, ako Bohu záleží na chudobných a utláčaných a ako vyzýva svoj ľud, aby konal v prospech týchto ľudí v núdzi. Napriek pozornosti venovanej tejto problematike sa ukazuje, že biblické poverenie konať v prospech núdznych sa naplňalo len ojedinele a čiastočne. Naplno a v dokonalosti sa prejaví až pri Kristovom návrate a nadprirodzených udalostiach, ktoré ho budú sprevádzať.

Dovtedy bude zlo pretrvávať v rôznych podobách, podporované temným duchovným vplyvom diabla a jeho anjelov. Medzi najčastejšie prejavy tohto zla patrí chudoba, násilie, útlak, otroctvo, vykorisťovanie, sebeckosť a chamtivosť. V takomto svete sa naša cirkev, naše zbory a naše rodiny musia aktívne stavať proti zlu – bez ohľadu na to, aké je to často ťažké. V reakcii na Božiu lásku a Božie pokyny máme žiť inšpirovaní Ježišovou obetavou službou a máme byť zmocnení a vedení prítomnosťou Svätého Ducha – to všetko nás má viesť k milosrdnému, vynaliezavému a odvážnemu konaniu, ktoré bude znamenať „zachovávať právo, milovať láskavosť a v pokore chodiť so svojím Bohom“ (Mich 6,8).

NA ČOM ZÁLEŽÍ

³¹Nehovorte teda ustarostene: Čo budeme jesť? Čo budeme piť? Čo si oblečieme? ³²Ved' toto všetko zháňajú pohania; a váš nebeský Otec predsa vie, že to všetko potrebujete. ³³Hľadajte však najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko sa vám pridá. (Mat 6,31–33)

Pri uvažovaní o učení Ježiša a novozmluvných autorov sme si jasne ukázali, že všetci, čo sa rozhodli žiť ako občania Božieho kráľovstva, potrebujú sa riadiť inými hodnotami, než akými sa riadi svet.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si text Mat 6,25–33. Aké uistenie zaznieva v týchto veršoch? Pokús sa ho vyjadriť vlastnými slovami. Ako by toto uistenie malo ovplyvňovať naše hodnoty a priority?

Ježiš učil, že „život [je] viac ako jedlo a telo viac ako odev“ (Mat 6,25). Jedlo a odev (teda základné potreby každodenného života) sú samozrejme potrebné. Musíme ich však vnímať vo svetle Božieho kráľovstva. To znamená, že potrebujeme nanovo usporiadať svoj rebríček hodnôt. Keď rozpoznáme volanie Biblie, aby sme o druhých prejavili záujem a pozdvihli ich, stane sa toto volanie pre nás – Ježišových nasledovníkov – prioritou. Takéto volanie by nám malo pomôcť zamerať sa viac na druhých a menej na seba.

Odlíšne usporiadanie priorit mení aj náš vzťah k tým, ktorí majú moc nad nami a nad utláčanými. A hoci Biblia dáva pokyny, aby kresťania rešpektovali a poslúchali – nakoľko je to len možné – vládu aj zákony (pozri napríklad Rim 13,1–7), musíme zároveň počuť aj slová Petra a ostatných apoštolov: „Boha treba poslúchať viac ako ľudí.“ (Sk 5,29) Keď sa Ježiša snažili v tejto otázke nachytať, veľmi jasne vyjadril spomínané dva princípy vo vzájomnej rovnováhe: „Odzovzdávajte teda cisárovi, čo je cisárovo, a Bohu, čo je Božie!“ (Mat 22,21)

Tí čo majú moc (predstavitelia vlády alebo významní vlastníci kapitálu), často svoju moc uplatňujú a udržiavajú násilím alebo vyhrážkami. Ako sme videli na živote Ježiša Krista, verný život neznamena, že tvárou v tvár zlu budeme pasívni a ľahostajní. Napríklad v súvislosti s otrokárstvom v USA Ellen Whiteová napísala: „Keď sú ľudské zákony v rozpore s Božím slovom a zákonom, musíme poslúchať Boha, nech sú následky akékoľvek. Zákon našej krajiny žiada, aby sme vydali otroka jeho pánovi. Takýto zákon však nemáme poslúchnuť a musíme niesť následky prestúpenia tohto zákona. Otrokom nie je majetkom žiadneho človeka. Jeho právoplatným pánom je Boh. Človek preto nie je oprávnený brať do rúk Božieho pracovníka a robiť si nárok na jeho vlastníctvo.“ (1T 201.202)

■ **Kde je podľa teba hranica medzi poslušnosťou autorite či vrchnosti a postavením sa na obranu tých, čo by sa mohli stať obeť utláčateľskej vlády?**

APLIKÁCIA

VYČERPANOSŤ ZO SÚCITU

⁵Ak sa však niekomu z vás nedostáva múdrosti, nech prosí Boha, ktorý dáva štedro a bez výčítiek, a dostane ju. ⁶Nech však prosí s vierou, bez akéhokoľvek pochybovania, lebo kto pochybuje, podobá sa morskej vlne, hnanej z zmietanej vetrom. ⁷Taký človek nech si nemyslí, že dostane niečo od Pána; ⁸je to muž vnútorne rozpoltený a nestály vo všetkom svojom počínaní. (Jak 1,5–8)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Naše dobré úmysly môžu byť veľmi ľahko ochromené „všetkými ťažkosťami sveta“. Ak však tomuto tlaku odoláme, mnohí z nás môžu a chcú urobiť niečo, čo prinesie zmenu do života trpiacich. Existuje množstvo spôsobov, ako môžeme pozitívne zasiahnuť do života ľudí v núdzi.

Súcit: Ukázali sme si, že prvým krokom na ceste k pomoci je vcítenie sa do bolesti a prežívania trpiacich. Potrebujeme v sebe rozvíjať citlivosť na utrpenie druhých. Ľudia dnes hovoria o „vyčerpanosti zo súcitu“, čo je v podstate myšlienka, že sme vystavení pôsobeniu tolkej tragédie a bolesti, že mnohí z nás sú unavení alebo až otrávení z rôznych prípadov, ktoré si vyžadujú našu emocionálnu energiu a finančnú podporu. Ježiš si bol veľmi dobre vedomý zla a bolesti okolo seba, a napriek tomu neustále prejavoval súcit. V tom je nám veľkým príkladom.

Vzdelanie: Mnoho prípadov nespravodlivosti a chudoby je nesmierne komplikovaných. Je preto dôležité dozvedieť a naučiť sa o konkrétnych okolnostiach čo najviac. Existuje mnoho príkladov, keď ľudia napriek tým najlepším úmyslom a úprimnej snahe pomôcť spôsobili iným problémy. Hoci by sme tým nemali ospravedlňovať svoju nečinnosť, mali by sme sa usilovať zapojiť do pomoci takým spôsobom, ktorý bude premyslený, bude vychádzať z dostatku informácií a z pochopenia danej problematiky.

Modlitba: Keď vidíme problém, často nám ako prvé napadne urobiť niečo „praktické“. Biblia nám však pripomína, že modlitba je praktická. Do života chudobných a utláčaných môžeme priniesť zmeny už aj svojimi modlitbami za tých, ktorí majú nad nimi nejakú moc (pozri 1Tim 2,1.2). Zároveň by sme mali prosiť o Božie vedenie, aby sme vedeli nájsť čo najlepší spôsob pomoci (pozri Prísľ 2,7.8).

Očakávania: Ďalším dôležitým prvkom v snahe zmierniť utrpenie iných je mať správne očakávania. Potrebujeme si uvedomiť komplexnosť sociálnych, politických a osobných vplyvov. Mali by sme sa usilovať o to, aby sme ľuďom poskytli možnosti a príležitosti, ktoré by inak nemali. Niekedy nás možno sklame spôsob, ako títo ľudia naložia s poskytnutými možnosťami, ale musíme ich rozhodnutia rešpektovať. Nech sa budeme usilovať urobiť pre trpiacich čokoľvek, mali by sme sa riadiť princípom: „Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im.“ (Mat 7,12)

Uvažuj o texte Jakub 1,5–8. Akú úlohu by mala zohrať modlitba v konaní kresťana? Čo hovorí text Jak 2,15.16 o našom podiele na pomoci druhým?

APLIKÁCIA

■ Na základe čoho sa rozhoduješ, komu a ako budeš pomáhať? Akým spôsobom robíte tieto rozhodnutia ako zborové spoločenstvo?

ŠTEDROŠŤ

¹⁶Lásku sme poznali podľa toho, že on položil svoj život za nás; aj my máme klásť život za bratov. ¹⁷Ak však má niekto pozemský majetok a vidí svojho brata v núdzi, a zatvorí si pred ním srdce, ako v ňom môže byť Božia láska? ¹⁸Deti, nemilujme slovom ani rečou, ale skutkom, opravdivo. (1Ján 3,16–18)

Biblia hovorí, že „ochotného darcu miluje Boh“ (2Kor 9,7). Ochotné, štedré dávanie je dôležitá a neoddeliteľná súčasť života kresťana. Kým na jednej strane sa potrebujeme podriaďovať Biblii v otázkach spravovania našich finančných prostriedkov, na strane druhej musíme pochopiť, že štedrosť a dávanie neznamená dať peniaze bez rozmyslu na prvú možnú vec.

Štedrosť by sme mali vnímať ako jednu z najväčších príležitostí a kľúčových kvalít tých, ktorí sa „boja Hospodina“, ako je niekoľkokrát zdôraznené v Žalme 112: „V oblube je človek, čo sa zľutúva a rád pomáha, čo svoj majetok čestne spravuje.“ (Žalm 112,5 RKC)

Prečítaj si texty 3Moj 25,35–37; Ž 119,36; 2Kor 8,12–15; 1Ján 3,16–18 a 1Tim 6,17–19. Čo tieto texty hovoria o dávaní a štedrosti voči ľuďom v núdzi?

Apoštol Pavol sa vo svojich novozmluvných listoch veľmi často odvoláva na Božiu štedrosť ako na zdroj kresťanskej nádeje. Božia štedrosť sa naplno prejavila v Ježišovi, ktorý za nás dal svoj život. A práve Ježišova smrť za nás sa stáva motiváciou pre náš život naplnený štedrosťou voči druhým: „Kiežby sa tvoja účasť na spoločnej viere prejavila v tom, že spoznáš, čo všetko dobré môžeme urobiť pre Krista.“ (Filem 1,6)

Štedrosť je životný postoj, ktorý sa vyznačuje odvahou, veľkomyselnosťou a prijatím. V individuálnom prežívaní, v spoločnosti aj v našej kultúre sa často stretávame s takým nastavením, ktoré nás vedie k zameraniu sa na seba a k snahe získať pre seba čo najviac. Ak máme byť úprimní, väčšina z nás je už aj tak vnútorne nastavená spôsobom, ktorý hovorí – *ja, mňa, mne, mi*.

Ak je naša viera ozajstná, potom sme ochotní zmrieť sebeckému *ja* a žiť viac pre druhých. Viera nám pomáha vidieť ľudí tak, ako ich vidí Boh. Vidíme ich dobro aj skazenosť, silné stránky aj slabosti. To nás vedie k úsiliu čo najviac pomáhať ľuďom, ktorí pomoc potrebujú.

Štedrosť je vlastnosť, ktorú vítajú organizátori rôznych charitatívnych organizácií a dobročinných zbierok. Takáto štedrosť je merateľná a praktická. Veľké dary však nemusia nič vypovedať o štedrosti darcov (pozri Mar 12,41–44). Život naplnený štedrosťou je oveľa dôležitejší a hodnotnejší než akokoľvek vysoký dar. Potrebujeme sa naučiť podporovať a oceňovať štedrého ducha vo všetkom našom konaní. Pre väčšinu ľudí nie je štedrosť niečím prirodzeným. Štedrosť je výsledkom milosti, ktorú sa potrebujeme naučiť aktívne a vedome prejavovať, nech už sa nás hriješne a sebecké *ja* snaží dotlačiť kamkoľvek.

- Akými spôsobmi – okrem finančných darov – sa môže prejavíť náš štedrý duch?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

ŠÍRENIE POKOJA

Blahoslavení tvorcovia pokoja, lebo oni sa budú volať Božími synmi. (Mat 5,9)

Aké milé sú na vrchoch nohy posla, ktorý oznamuje pokoj, posla blaha, ktorý ohlasuje spásu a hovorí Sionu: Tvoj Boh kraluje! (Iz 52,7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Uvažuj o texte Mat 5,9. Ako podľa teba môžeme tvoriť a šíriť pokoj vo svete, v ktorom žijeme? S akým úspechom? Pozri aj verš Mar 13,7.

Násilné konflikty sú častou príčinou utrpenia. Vojny za sebou zanechávajú nielen priame obeť a zničené životy, ale aj dlhotrvajúce utrpenie vojnových veteránov na oboch stranách a ľudí, čo vojnu a jej hrôzy prežili. Vojny okrem toho pozerajú množstvo prostriedkov venovaných na zbrojenie, ktoré by sa dali využiť na naplnenie potrieb iných ľudí. Potom existuje aj obrovský počet iných konfliktov, ktoré poznamenávajú nespočítateľné množstvo ľudí v rodinách a spoločenských. Túžba po spravodlivosti preto nemôže prehliadnuť poverenie tvoriť a šíriť pokoj.

V centre Ježišovho evanjelia sa nachádza Boží láskavý a veľkolepý čin pokoja, ktorým je zmierenie ľudských bytostí s ich Stvoriteľom (pozri 2Kor 5,18–21). Zmierenie, ktoré prijímame, sa pre nás stáva vzorom, aby sme sa stali „vyslancami“ pre ostatných, ktorí tiež potrebujú prežiť zmierenie s Bohom.

Uvažuj o texte Izaiáš 52,7. Ako tomuto textu rozumieš? Ako by si sa ním mohol riadiť vo svojom živote?

Evanjelium pokoja sa stáva motiváciou, vzorom a prostriedkom na šírenie pokoja v našom svete naplnenom násilím. „Kto žije v súlade s Bohom, získava nebeský pokoj a vo svojom okolí šíri požehnaný vplyv. V unavenom a životným bojom sklúčenom srdci sa rozhostí mier.“ (TMB 28; MVB 35)

V Kázaní na vrchu Ježiš povedal: „Blahoslavení tvorcovia pokoja, lebo oni sa budú volať Božími synmi.“ (Mat 5,9) Keď o tom uvažujeme hlbšie, Ježiš nielen potvrdil prikázanie „Nezabiješ!“, ale ukázal, že sa nemáme ani hnevať, ani prechovávať nevráživosť či nenávisť (pozri Mat 5,21–26) a že máme milovať svojich nepriateľov a modliť sa za tých, čo nás prenasledujú (Mat 5,43–48). Znamená to, že sa máme aktívne usilovať o ich dobro. Existuje mnoho inšpirujúcich príbehov ľudí, ktorí zasvätili svoj život úsiliu vytvárať pokoj v rôznych problémových oblastiach a regiónoch. Snažili sa prinášať zmierenie a uzdravenie a často sa im podarilo zmierniť nespravodlivosť a utrpenie, ktoré vzniknuté konflikty prinášali.

APLIKÁCIA ■ Akým spôsobom by tvoj miestny zbor mohol vo svojom okolí pôsobiť ako „tvorca pokoja“?

HLAS NEMÝCH

⁸Otvor svoje ústa namiesto nemého a za práva všetkých slabých. ⁹Otvor svoje ústa, spravodlivo súd'a zastávaj sa práva chudobných a núdzných! (Prísľ 31,8,9)

⁸Potom som počul hlas Pána, ktorý povedal: Koho mám poslať, kto ta pôjde? Povedal som: Hľa, tu som, pošli mňa! ⁹Povedal: Chod'a povedz tomuto národu: Počúvajte, len počúvajte, ale nerozumejte, hľadte, len sa dívajte, ale nechápte!

¹⁰Urob bezcitným srdce tohto ľudu, zapchaj mu uši a zastre oči, aby očami nevidel a ušami nepočul, aby jeho srdce nechápalo, neobrátil sa a nevyzdrazil. ⁹Vtedy budeš volať a Hospodin ti odpovie, budeš volať o pomoc a on ti povie: Tu som! Ak odstrániš zo svojho stredy jarmo, ukazovanie prstom a zlomyselnej reči, ¹⁰ak sa k hladnému štedro zachováš, ubitú dušu nasýtiš, potom vyjde vo tme tvoje svetlo a tvoja temnota bude ako poludnie. (Iz 58,6–10)

Šalamún napísal pravdivé slová o tom, že je „čas mlčať a čas hovoriť“ (Kazateľ 3,7). Pre nikoho z nás nie je jednoduché nájsť správnu vyváženosť medzi tým, kedy hovoriť a kedy mlčať. Keď však ide o to, aby sme sa zastali utláčaných, aby sme prehovorili za umlčaných a aby sme zlo premáhali dobrom, je možné, že ako cirkev sme sa dopustili mnohých chýb. Neboli sme až príliš často ticho, keď mal zaznieť náš hlas?

Kresťania často hovoria o tom, že sú Ježišovými rukami a nohami, čím odkazujú na povolanie praktickej pomoci ľuďom, ktorou nás Ježiš poveril. Ale Biblia predstavuje aj prorocké poslanie, prostredníctvom ktorého Boh poveruje mužov a ženy, aby sa stali jeho hlasom. Hovoriť v mene Boha znamená hovoriť aj v prospech tých, ktorých chce Boh chrániť (pozri Žalm 146,6–10).

Prečítaj si text Izaiáš 58,1–10. Ako rozumieš tomuto textu v jeho historickom a miestnom kontexte? Čo tento text znamená tu a dnes? Ako by si na základe myšlienok vyjadrených v tejto stati porovnal situáciu v spoločnosti vtedy a dnes? Čo sa zmenilo a čo je rovnaké?

Volanie prorokov k spravodlivosti nebolo nikdy cestou k obľúbenosti. Proroci však mali odvahu byť hlasom umlčaných – a to aj napriek nebezpečenstvu a nepriateľstvu, ktorému boli vystavení (pozri 1Pet 3,17). K takémuto postoju ich viedlo Božie povolanie, pochopenie, ako veľmi Bohu záleží na spravodlivosti, tiež súcit s neutešenou situáciou chudobných a utláčaných a snaha o blaho celej spoločnosti.

Na základe nášho chápania evanjelia a povolania odzrkadľovať svetu Ježiša Krista môžeme ako adventisti ponúknuť mnoho dobrého v súvislosti so zápasom o lepší svet.

V stanovisku cirkvi k chudobe vo svete sa okrem iného hovorí: „Adventisti siedmeho dňa veria, že kroky smerujúce k zmierneniu chudoby a s tým spojenej nespravodlivosti sú dôležitou súčasťou spoločenskej zodpovednosti kresťanov. Biblia jasne zjavuje mimoriadny Boží záujem o chudobných a Jeho očakávanie súvisiace s postojom Jeho nasledovníkov k tým, ktorí nie sú schopní sa o seba postarať. Všetky ľudské bytosti sú stvorené na Boží obraz a sú prijímatelmi Božieho požehnanie (Luk 6,20). Keď pomáhame chudobným, nasledujeme tým Ježišov príklad a jeho učenie (Mat 25,35.36). Adventisti siedmeho dňa ako duchovné spoločenstvo obhajujú spravodlivosť pre chudobných a otvárajú „svoje ústa namiesto nemého a za práva všetkých slabých“ (Prísľ 31,8) a proti tým, čo „úbožiakom odopreli prístup k súdu“ (Iz 10,2). Spolupracujeme s Bohom, ktorý „chudobným vymôže právo“ (Ž 140,13).“ (Oficiálne stanovisko Adventistov siedmeho dňa k svetovej chudobe, 24. júna 2010)

- **Aké praktické kroky môže urobiť vaše zborové spoločenstvo v súvislosti s rôznymi prejavmi chudoby a nespravodlivosti vo vašom bezprostrednom okolí?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Prečítaj si kapitolu „Lepšia skúsenosť“ z knihy *Cesta ku zdraviu a životnej harmónii*.

„Aj keby sme preskúmali nebesá i zem, nenašli by sme mocnejšiu pravdu než je tá, ktorá sa prejavuje skutkami milosrdenstva voči tým, čo potrebujú naše porozumenie a pomoc. To je Ježišova pravda. Evanjelium môže aj dnes sprevádzať moc apoštolského obdobia, ak sa Kristovi nasledovníci budú správať podľa zásad zlatého pravidla.“ (TMB 137; MVB 139)

„Vrcholná láska k Bohu a nezištná láska k ľuďom je tým najlepším darom, ktorý môže náš nebeský Otec poskytnúť. Táto láska nie je nejaký chvíľkový vzruch, ale božská zásada, stála moc. V neposvätenom srdci nemôže vzniknúť ani sa prejaviť. Nachádza sa len v srdci, v ktorom vládne Ježiš. ... Keď je táto láska v srdci, spríjemňuje život a všade naokolo šíri blahodarný vplyv.“ (AA 551; SA 331)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Tento týždeň sme si ukázali, že evanjelium je aj v súčasnosti vzorom a motiváciou nášho konania v prospech iných, podobne ako Ježiš konal v náš prospech. Ako vám to pomáha rozšíriť vaše pochopenie dobrej správy a prehĺbiť vašu vďačnosť za to, čo vo svojej láske pre nás vykonal Boh?
2. Pozdvihnutie hlasu za umlčaných, zapojenie sa do vytvárania pokoja a rôzne podobné aktivity nás môžu priviesť do politickej arény. Ako adventisti sa však usilujeme o oddelenie cirkvi od štátu. Aký je rozdiel medzi nezdravým zapojením sa do politiky a pozdvihnutím hlasu a budovaním pokoja vo verejnej sfére?
3. Uvažujte o jednom konkrétnom kroku, ktorý by ste ako spoločenstvo chceli vykonať v súvislosti s tým, o čom sme hovorili tento týždeň. Ako by ste ho mohli uskutočniť?
4. Za zastavenie akých konkrétnych prejavov zla a útlaku vo vašom okolí by ste sa chceli modliť?

ZHRNUTIE

Keď sa stávame nasledovníkmi Ježiša Krista, prináša to zmenu do nášho života v mnohých oblastiach. Súčasťou toho je aj zaniechanie a spolupráca s Bohom na pomoci chudobným a utláčaným. Takéto konanie nebolo nikdy ľahké ani obľúbené. Mení však naše priority a motivuje nás, aby sme urobili kroky smerom k uzdraveniu bolesti a krívd vo svete okolo nás.